

Akcijska istraživanja u razrednoj nastavi

Osijek, 14. listopada 2008.

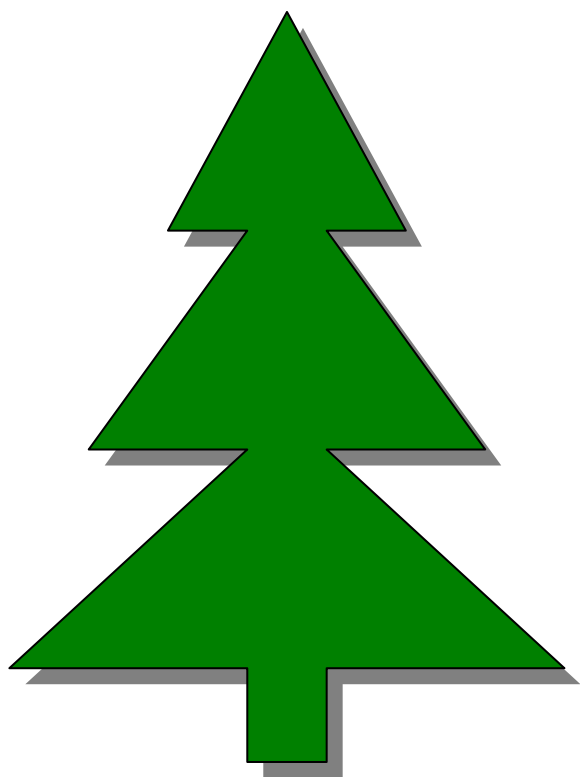

**Što želim znati o akcijskim
istraživanjima?**

Koja je svrha akcijskog istraživanja?

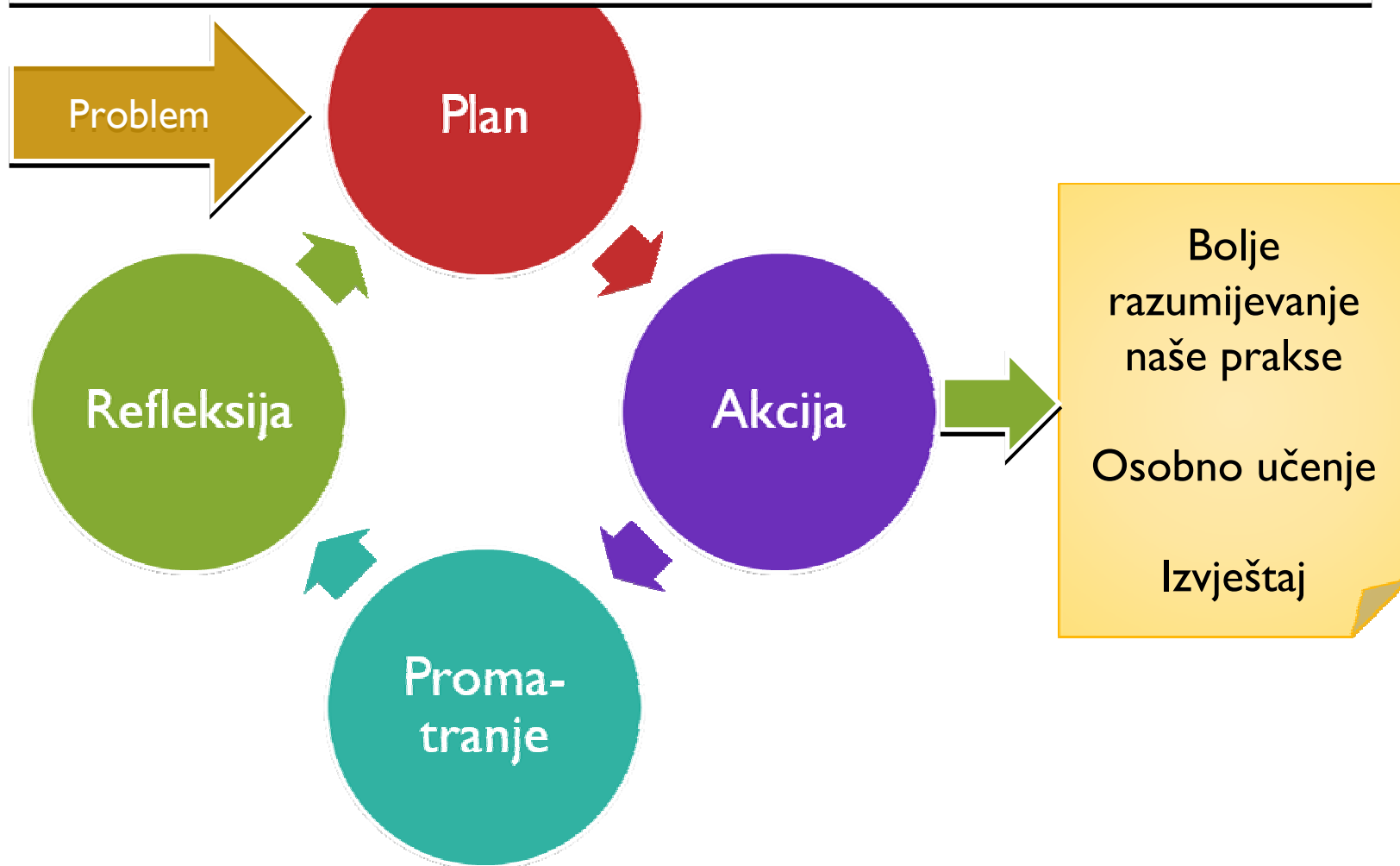

Društvene oči i uši

Što je to akcijsko istraživanje?

Unapređenje onoga što nam je u životu važno (vrijednosti).

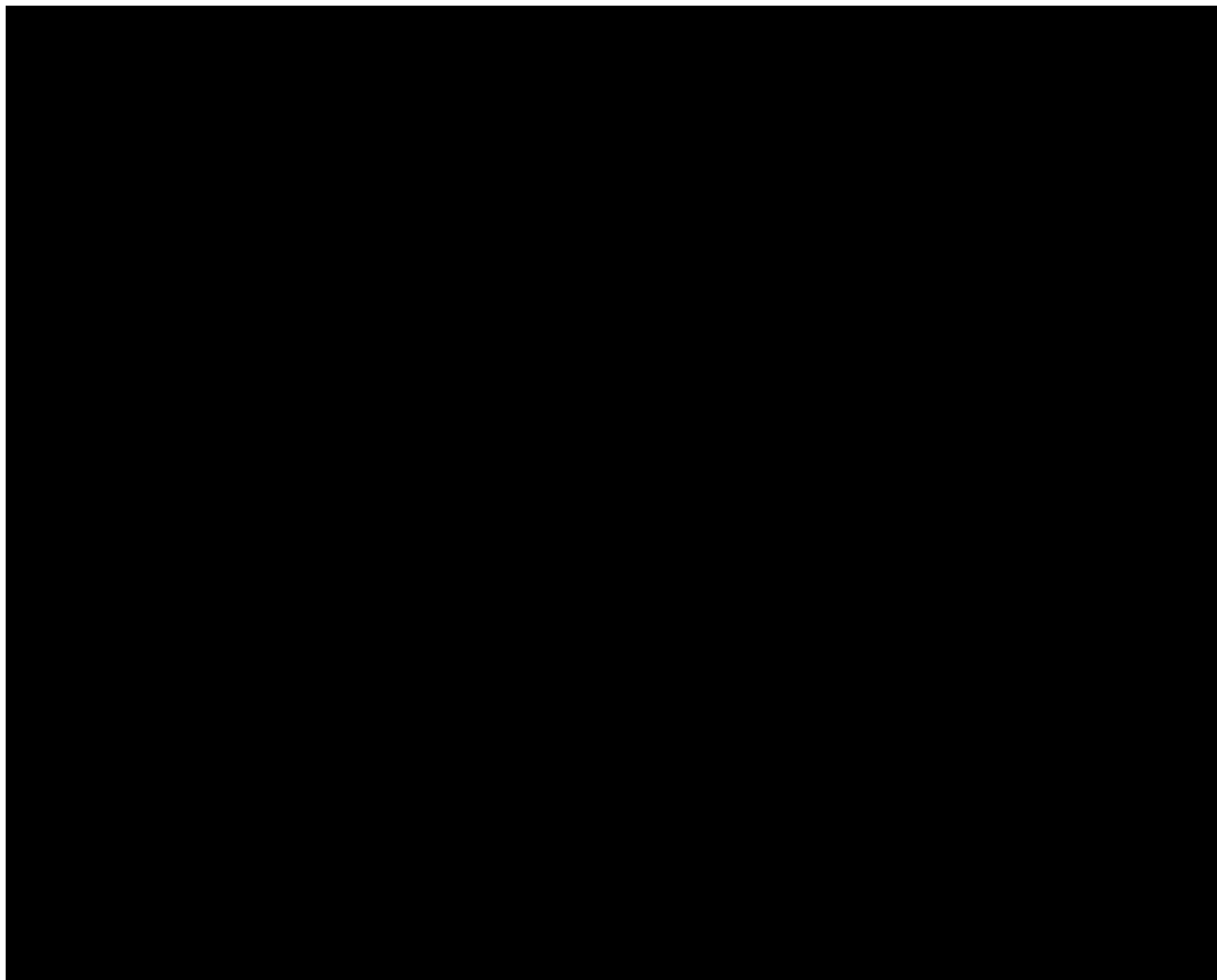

Učenci akcijski istraživači

(Bognar i Zovko, 2008, <http://ejolts.net>)

Polazna vrijednost - sloboda

- Životna kontradikcija

Škola usmjerena na dijete

Definiranje problema istraživanja

- **Kako mogu pomoći desetogodišnjim učenicima da postanu samostalni akcijski istraživači?**

Plan

- Što smo znali?
- Maričin plan
 - Osposobljavanje učenika za prikupljanje podataka
 - Dogovor oko unapređenja (međusobnih odnosa i rezultata učenja)
- Brankov plan
 - suradnja posredstvom Interneta
 - susreti subotom
 - upoznavanje s primjerima akcijskih istraživanja
 - posjete nastavi (kritičko prijateljstvo)
- Nemogućnost izrade detaljnog plana

Prikupljanje podataka

- Zapisi na Internetu (<http://mzu.sbnet.hr>)
- Video zapisi i fotografije
- Učenički radovi
- Osvrti kritičkih prijatelja

mzovko

poruka #23

13:14 18.10.2003

Predivno! veza: #20

Super je da se Branko učlanio u listu akcijskih istraživača. I super je da smo mi dio Brankovog tima. Baš me raduje otvoriti našu stranicu i pročitati vaše poruke.

Pozdrav!

... a vi na to želite odgovoriti ...

Kriteriji

- Učenici su sposobni provesti akcijsko istraživanje u cjelini:
 - Utvrđivanje problema na temelju odgojnih vrijednosti
 - Izrada plana
 - Ostvarivanje plana
 - Prikupljanje i analiza podataka
 - Ostvarivanje uloge kritičkog prijatelja
 - Izrada izvještaja
 - Prezentacija i validacija izvještaja
- Bavljenje akcijskim aktivnostima predstavlja osobni izbor svakog učenika (sloboda)

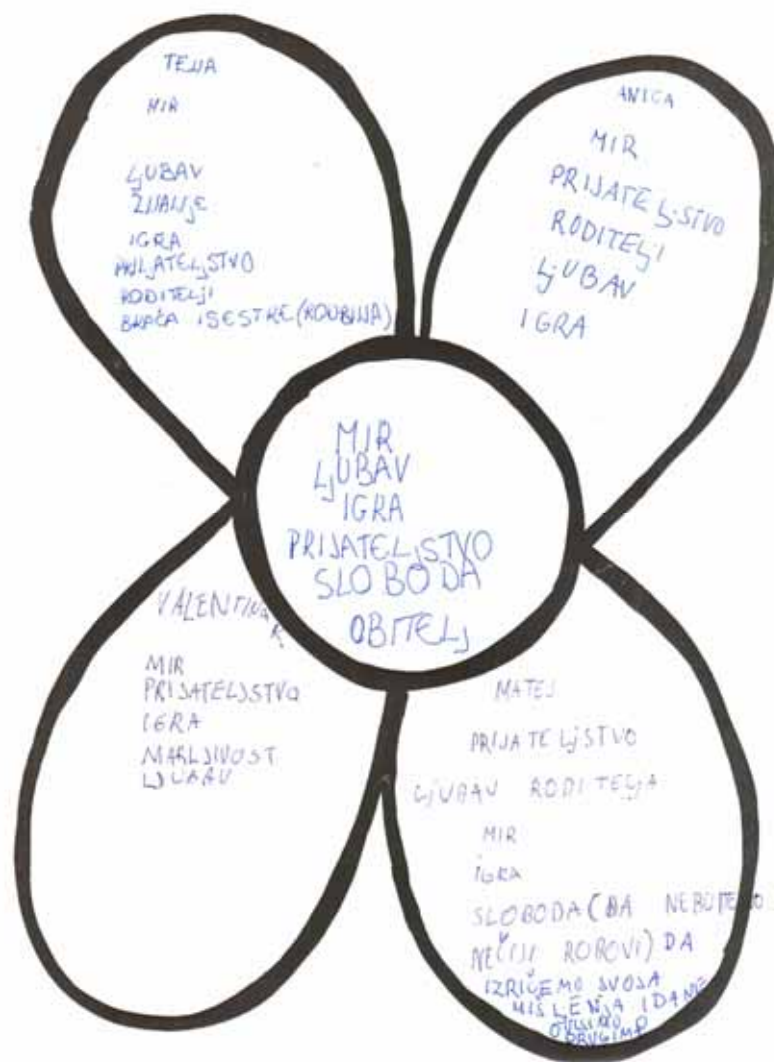
Kako učenicima objasniti što je to akcijsko istraživanje?

- Nismo se previše bavili objašnjavanjem pojmova jer je djeci bilo važnije što čine nego kako se to zove. Unatoč tome oni su brzo prihvatili izraz 'akcijska istraživanja' za ono s čime su se bavili.

Ostvarivanje plana

- Osposobljavanje za prikupljanje podataka:
Jučer su se učenici igrali novinara i intervju. Bilo je dobro, sviđa im se intervju. Izmišljali su zanimljiva pitanja. Tražili smo pitanja koja imaju samo jedan odgovor (zatvorena) i ona u kojima se može više pričati (otvorena) - tako sam to djeci objasnila. Ovo mi je dobra priprema za njihov intervju u akcijskom istraživanju. (Marica Zovko, forum, 18.12.2003, 23:28)

Odgojne vrijednosti

Zapis iz istraživačkog dnevnika

Tako su npr. učenici u nekim cvjetovima naveli: slobodu, igru, ljubav, učenje, prijateljstvo, mir, roditelje, obitelj na okupu. Pavle je napisao samo jednu njemu važnu stvar: njemu je najvažnije da je mama koja je prije tri godine oboljela od raka živa. Da nisam bila prisutna ne bih vjerovala da su učenici sami došli do ideja koje su napisali u latice. Na kraju su u sredini razrednog cvijeta zajedničke vrijednosti razreda bile: PRIJATELJSTVO u razredu, IGRA I ZABAVA, OBITELJ – zdravlje, razumijevanje, povjerenje, podrška. (forum, 19. 1. 2004.)

Kako poboljšati svoje vrijednosti?

- Ana: Sve prijatelje ću učiniti sretnima tako da ćemo se svi zajedno igrati i zabaviti se i svi će biti jako radosni i zadovoljni. U školi je potrebno više igre i zabave jer se djeca kod kuće ne zabavljaju dovoljno.
- Anica: Nastojat ću razumjeti moju obitelj: mojoj sestri treba mir, mami obrisati suđe kada nema vremena, tatu pričekati da napravi neki posao, baki i teti pomoći čistiti, poslušati malu seku, itd. Za provjeru učinkovitosti koristit ću ankete, intervjue i potvrde djelovanja.

Što su učenici učinili?

- Izradili su svoje planove istraživanja
- Ostvarivali su planirane aktivnosti
- Prikupljali su podatke o rezultatima svog djelovanja (istraživački dnevници, evaluacijski listići, intervjui)
- Razgovarali su sa svojim kritičkim prijateljima
- Razgovarali su s ostalim učenicima

Uloga učiteljice tijekom akcijskih istraživanja učenika

- Nesigurnost u novoj ulozi
- Pomoći tijekom kriza koje su se javljale tijekom ostvarivanja akcijskih istraživanja učenika
- Nedostatak vremena
- Kako uskladiti redovnu nastavu i akcijska istraživanja učenika!?
- Pomoć kritičkih prijatelja.

Bilješka iz istraživačkog dnevnika

Ja u ovoj etapi istaknem važne stvari, uvijek pohvalim jer se uvijek ima što pohvaliti i amortiziram ako je nečiji komentar destimulirajući. U ovoj etapi je jako važno da se djeca nakon razgovora o akcijskog istraživanja osjećaju osnaženo i pozitivno. Velika je važnost odlučiti samostalno drugima izložiti svoja razmišljanja i djelovanje, ali i čuti mišljenje drugih o tome. U prvoj etapi su kriteriji malo blaži jer se djeca uče biti akcijski istraživači. I ako djeca ne provedu do kraja akcijsko istraživanje, velika je vrijednost upravo u PROCESU akcijskog istraživanja jer nema boljeg načina za razvijanje samopouzdanja od procesa akcijskog istraživanja. (Forum, 4. veljače 2004.)

Razgovor s učenicima – akcijskim istraživačima

Validacija izvještaja akcijskog istraživanja

Što djeca smatraju pozitivnim u akcijskim istraživanjima?

- *To što pomažem, poboljšavam sebe, dnevnik mi se svidio.*
- *Obitelj mi je tijekom istraživanja posvetila više vremena, svidjelo mi se što su me hvalili i primjećivali da radim.*
- *Pozitivno je jer se zabavljaš, poboljšavaš i čak učiš kroz akcijsko istraživanje.*
- *To što mogu poboljšati odnose u svojoj obitelji, prijateljstvu, igri.*
- *Svidjelo mi se raditi da bismo nešto poboljšali.*
- *Svidjelo mi se što sam pomogao svojoj obitelji.*
- *Smatram da je to jako dobro, svidjelo mi se što sam bila aktivna, što sam razumjela obitelj, ja bih to radila što mi se to sviđa.*
- *Da se dokaže da se u životu uvijek nešto može poboljšati.*
- *Svidjelo mi se što smo djelovali i pisali promjene.*
- *Svaki bi čovjek trebao raditi akcijska istraživanja, upoznao bi sebe i saznao da može još više biti bolji.*

Što su učenici naučili baveći se akcijskim istraživanjima?

- *Da ljudi mogu biti drugačiji, da mogu više razumjeti obitelj. Doživjela sam lijepih trenutaka i loših.*
- *Donijela sam veliku sreću u obitelji jer je to mene jako veselilo kad me mama s osmijehom na licu poljubi; ja sam naučila da je lijepo poboljšati nešto u obitelji.*
- *Naučio sam da se čovjek više druži sa svojim prijateljima.*
- *Naučila sam da kroz AI mogu nešto naučiti, doživjela sam sreću.*
- *Da se može poboljšati puno toga kad se hoće.*
- *Naučila sam mnogo toga, da je moje prijateljstvo i ovako dobro, da ono što izgleda dosadno bude zanimljivo.*
- *Ja sam mislila da pomažem puno mami oko kućanskih poslova, ali kad sam s mamom tijekom AI pravila ručak, shvatila sam da se mama ubija od posla. Od tada svaki put kad stignem, pomažem mami, ali puno više nego prije.*
- *Kako bolje živjeti.*

Učenička interpretacija

Interpretacija

- Kako bi pomogli učenicima u ostvarivanju njihovih akcijskih istraživanja učitelji također moraju biti akcijskih istraživači
- Najvažnija pretpostavka za ostvarivanje akcijskih istraživanja je škola usmjerena na dijete
- Uloga učitelja je najučinkovitija kada je neprimjetna, kada ne ometa učeničku kreativnost i samostalnost

Interpretacija

- Ukoliko učenici nisu u mogućnosti sami izabrati probleme svojih akcijskih istraživanja tada je upitna njihova uloga akcijskog istraživača
- Ostvarivanje suštinskih promjena podrazumijeva prevladavanje osobnih strahova i predrasuda
- Prevladavanje osobnih strahova je lakše ukoliko su izvanjske prijetnje manje.

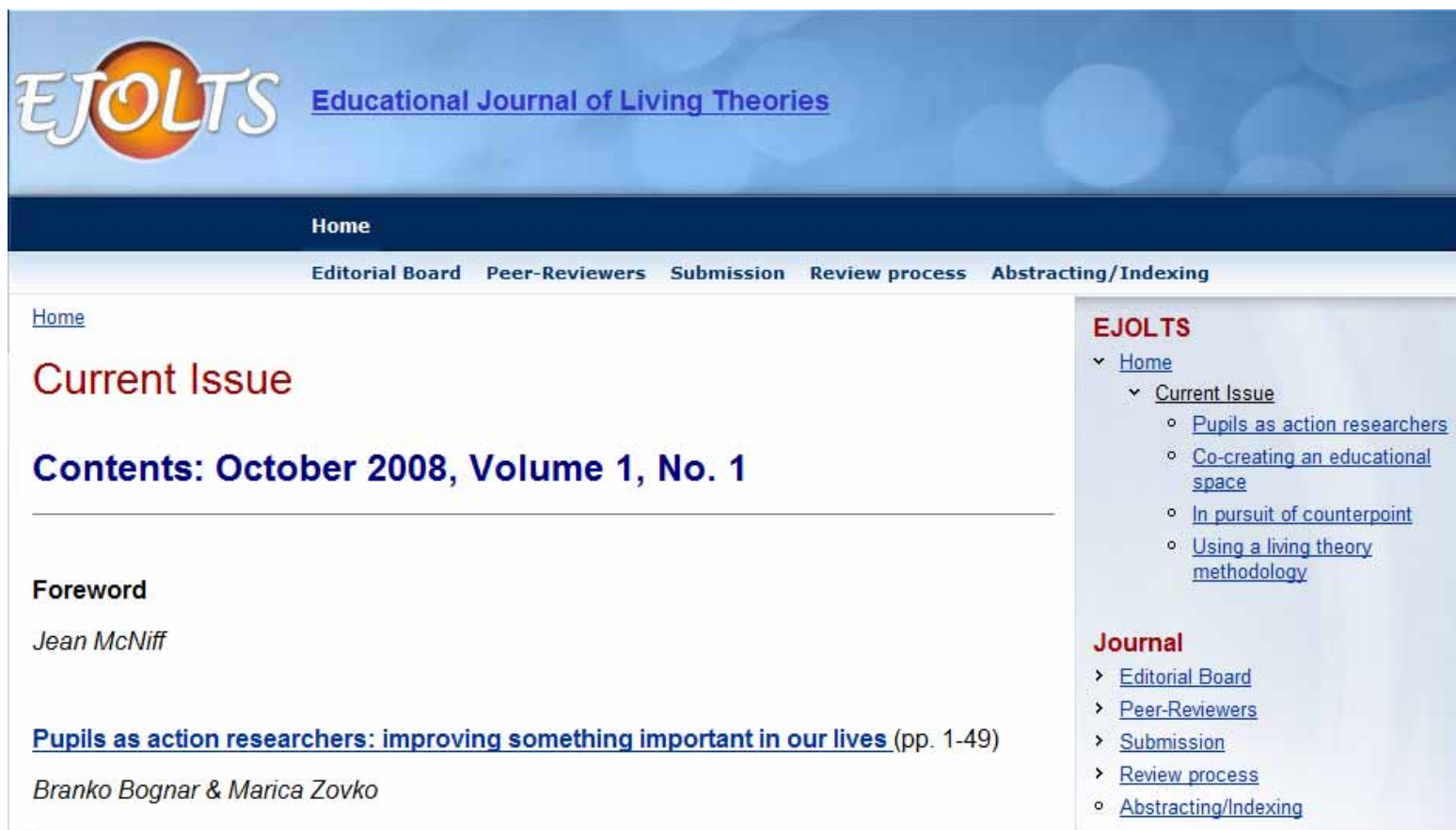
Interpretacija

- Umjesto teorijskih objašnjenja značajki akcijskog istraživanja važnije je omogućiti učenicima da ih pokušaju ostvariti.
- Teško je ostvariti detaljno planiranje procesa akcijskog istraživanja.
- Akcijsko istraživanje podrazumijeva oblik cjelovitog učenja.
- Evaluaciju akcijskog istraživanja treba prepustiti samim učenicima.

Interpretacija

- Akcijsko istraživanje predstavlja mogućnost učenja o tome kako učiti što posebno dolazi do izražaja tijekom izrade izvještaja.
- Akcijsko istraživanje nije namijenjeno samo darovitim učenicima.
- Akcijsko istraživanje nije priprema za život, ono je život sam.

Objavljivanje

The screenshot shows the homepage of the Educational Journal of Living Theories (EJOLTS). The header features the EJOLTS logo and the journal's title. A navigation bar includes links to Home, Editorial Board, Peer-Reviewers, Submission, Review process, and Abstracting/Indexing. The main content area highlights the 'Current Issue' for October 2008, Volume 1, No. 1, and lists the contents, including a foreword by Jean McNiff and an article by Branko Bogнар & Marica Zovko. A sidebar on the right provides a quick navigation menu with links to Home, Current Issue, and various journal sections.

EJOLTS Educational Journal of Living Theories

Home

Editorial Board Peer-Reviewers Submission Review process Abstracting/Indexing

[Home](#)

Current Issue

Contents: October 2008, Volume 1, No. 1

Foreword

Jean McNiff

Pupils as action researchers: improving something important in our lives (pp. 1-49)

Branko Bogнар & Marica Zovko

EJOLTS

- ▼ [Home](#)
- ▼ [Current Issue](#)
 - [Pupils as action researchers](#)
 - [Co-creating an educational space](#)
 - [In pursuit of counterpoint](#)
 - [Using a living theory methodology](#)

Journal

- › [Editorial Board](#)
- › [Peer-Reviewers](#)
- › [Submission](#)
- › [Review process](#)
- [Abstracting/Indexing](#)

<http://ejolts.net/drupal/node/82>

Dr. Moira Laidlaw, UK

- “Smatram ovaj rad jednim od najznačajnijih tekstova koji sam pročitala u svom životu...zbog toga što predstavlja sintezu filozofije, odgojnog procesa i teoretiziranja.” (Dr. Moira Laidlaw, UK)

Dr. Jack Whitehead, UK

- “Smatram ovaj rad izuzetno originalnim i značajnim doprinosom životnim edukacijskim teorijama akcijskih istraživanja... Godinama sam osjećao nedostatak edukacijskih akcijskih istraživanja u kojima bi bili dani dokazi međusobnog utjecaja učitelja i učenika, te osnovnoškolskih i visokoškolskih učitelja. Vi ste pokazali kako ti dokazi mogu biti navedeni povezujući ih s odgojnim vrijednostima koje pružaju nadu za budućnost čovječanstva.” (Dr. Jack Whitehead, UK)